

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

S prilogo „Domoljub“.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celoletno 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 26. maja 1904.

Štev. 21.

Gospodarska zadruga.

1. Zadrugištvo.

Dne 23. t. m. je imela Gospodarska zadruga svoj občni zbor v Škocijanu. G. msgr. V. Podgorc poročal je o njenem delovanju. Če se ozremo kakih 15 let nazaj, ne najdemo o zadrugah v naših deželah skoraj nobene sledi. Sicer je Avstrija dala zadrugam postavno podlago že leta 1873., a od te dobe naprej je vse gibanje le spalo in gledali smo, kako se dela v sosednjih deželah. Saj tudi tedaj sila ni bila še tolika, žito je imelo boljšo ceno, delavci še niso bili tako dragi. Revščina nas je moliti učila. Najpopred se je začela družiti industrija, začela je klicati po slogi, da se obrani nepoklicanih nasprotnikov, za industrijo pa so se prijeli zadrugne misli kmalu tudi kmetje, in sicer najprej v posojilnicah. Tudi na Koroškem je nastala lepa vrsta hranilnih in posojilnih društev.

A zadruga misel ne sme ostati pri posojilnicah: le-te so začetek organizacije. Za vsaki razvoj je treba denarja in potrebni kredit nam dajo posojilnice, posojilnice so pa le ena veja na deblu zadrugne misli. In ta misel je pognala vse polno vej in vrhov. Najštevilnejše zadruge so posojilna društva, a zraven posojilnic imamo v Avstriji že vse polno društev za nakupovanje raznih potrebščin, in društva za skupno prodajanje kmetijskih pridelkov. Nastalo je mnogo mlekarin in sirarn, zgradilo se je v Avstriji že nad petdeset zadrugnih žitnic (skladišč), ki se združujejo in začenjajo oskrbovati največjega konzumenta: vojaščino. Živinorejska društva se od dne do dne množijo, snujejo se vinarske zadruge na Avstrijskem, Tirolskem itd.; na Češkem napravljajo zadruge za prodajanje hmelja, na Moravskem in Češkem nastale so že zadrugne žganjarne, ki pridelavajo špirit iz krompirja svojih zadrugnikov, kmetje v Čeških hribih po zadrugni poti pridelavajo predivo, Dalmatinci imajo že zadrugne stiskalnice za pridelavanje olja, snujejo se zadruge (v Gradcu) za skupno prodajanje sadja, sočivja, govori se o ribiških zadrugah!

Naša doba živi v mislih zadrugnih! Klic, da nas zastopnost jači, se čuje po vsi Evropi, in večja ko je bila gospodarska nevarnost, da delujoči stanovi polagoma podležejo kapitalu, s tem večjim

navdušenjem so se ljudje zavzeli za zadrugištvo. In če poslušamo največje državnike, povedali nam bodo, da je po njihovem spoznanju v naši dobi zadrugištvo najboljšo sredstvo, da v državi delo pride zopet do veljave, da najde pravičnega plačila.

Lepa je zadruga misel, izvesti jo pa ni lahko; že posojilnice nam delajo včasih precej skrbi, več skrbi kot posojilnice, delajo druge zadruge.

V posojilnico nam nosijo ljudje denar; denar se lahko shrani — in še lažje odda, da ljudje pridejo ga prosit, in treba le nekoliko previdnosti, da tako društvo dobro napreduje.

Vzemimo pa mlekarstvo: mleko se ne dá shraniti, in društvo mora skrbeti, da se ne izpridi ter da se proda: treba je na sir in maslo paziti, treba ga okoli ponujati, treba skrbeti, da se pravočasno plača.

Težje kot mlekarstvo je voditi skladišče: tukaj je treba velikih stavb-skladišč, žito je težko in napravi veliko dela; poleg tega ima obče znane cene, ki se vsak teden preminjajo, tako da je zaslužek zelo pičel in vrh tega je mnogo prekupcev, ki dostikrat delajo v lastno škodo, na drugi strani sevé morajo tudi imeti zaslužka. Treba je za zadruge tudi veliko prometnega kapitala. Kmalu znaša zaloga 10 do 15 vagonov, nekoliko je neplačanih tirjatev in tako zopet založenega denarja. Težko je, a težave se dajo premagati z nesebičnim delom in mnogo potrpežljivostjo.

Dr. Ertl, jeden najvišjih uradnikov v poljedelskem ministerstvu piše, da se je v Parizu seznanil s priprostim kmetom iz Bretanije. Ta kmet je pripravil domačo sosesko, da so začeli saditi velike vrtné jagode in jih prodajati v glavno mesto. Prodajanje jagod se je tako razvilo, da zdaj dotična občina skupi iz jagod na leto en milijon frankov, ter da si je kupila lasten parnik, ki vozi jagode v Pariz. Žal imamo mi malo podjetnih kmetov. Vzlasti mi Slovenci na Koroškem jih nimamo. Če je kje treba podjetnosti — že je tujec tukaj, da se bogati, domačin pa ostane — ostrizena ovčica.

2. Promet Gospodarske zadruge.

Zadruge se morajo tudi pri nas razviti. Pričeli smo v Sinčevsi s težavnim podjetjem in zdaj delamo že šesto leto. Uspeh sicer ni bil, kakor smo ga želeli, a vendar imamo upanja, da se bo dosseglo, kar želimo.

Račun je površno tak: Vseh dohodkov 126.299 kron. Konto žita (dohodki) 87.517 K. Režija znaša 1710 K. Voznina 1578 K. Izgube je letos še 850 kron. Le-ta izguba prihaja iz ogromnih obrestij, ki se kopičijo vsled velikega kapitala, katerega potrebujemo.

Žitne tirjatve 1. januarja 1903 so bile vredne	6.811 K.
Žitna zaloga 1. januarja 1903 je bila vredna	17.458 „
Žita prevzelo se je v teku leta 1903.	81.870 „

Vkup 106.139 K.

Tirjatve 31. decembra 1903	7.675 K.
Zaloga 31. decembra 1903	14.412 „
Plačano v teku leta	87.517 „

Vkup 109.605 K.

Žitni dohodek se razvrsti: ovs 267 vagonov, pšenice 5, rži 10, ajde 16, detelje 0.88, ječmena 26, fižola 13, leče 5, prosa 09, grahovice 0.8 vagona, vkup 5478 vagonov žita.

Kdor naše razmere pozna, bo vedel, da se ta promet lahko podvoji ali potroji, kedar bomo imeli vse dobro uravnano. Mi ne smemo obupati: vsa- ktera reč potrebuje žrtve in dela, tako tudi jaz upam, da bomo s trajnim delom in požrtvovalnostjo zamogli utrditi naše društvo, ki je zdaj zares še bolj na slabih nogah in za-se ne more še obstati.

V prvi vrsti so poklicane posojilnice, da nam pomagajo. Ne mislimo preveč na bodočnost, vsaj ne toliko, da bi pozabili potrebe sedanjosti. Kar zamorejo drugod, mora biti tudi nam mogoče! Stvar je nam obtežena s konkurenčnim skladiščem v Velikovecu, ki jemlje mnogo žita s trga in tako povzdiguje ceno, da je nam težko zaslužiti še re- žijo in obresti. Polagoma se bo ta upor polegel in potem bomo mogli delati s svojim.

Za letos bomo napravili pri gospodih rodoljubih še izvenredno subscripcijo, da nam pomagajo stvar poravnati in tem potem pro- simo požrtvovalne naše gospode, naj nam bera- čenja ne vzamejo za zlo.

Konto dohodkov iz žita je znašal l. 1890. in 1900. 90.318 K, l. 1901. 90.698 K, l. 1902. 109.162 kron, l. 1903. 87.517 K.

L. 1903. se je konto nekoliko znižal, ker se po letu v Velikovecu ni delalo. Dovažanje se je

vpraša kovač. „Dà“, odgovori Lizika, „in mati se tudi jokajo!“

Kovač se obrne, pobesi svoje oči in pravi Liziki: „Dete, razbij glaž!“ — Otrok dvomi, so li besede očetove tudi resnične. Oče pa zopet pravi: „Dete, razbij glaž!“ — Ta reč naj se nikoli več ne vrne v našo hišo!“ In ko se Lizika le še obotavlja, zgrabi kovač sam za osodepolno posodo ter jo suni na tla, da se razleti, potem prime svojo hčerkico pri rokah in gre v hišo.

Mirno pripoveduje kmetu, kaj se je zgodilo. Ta začetkom ne zine niti besedice. Potem pa pravi: „Priatelj, ko bi pač tudi jaz imel otroka, kateri bi mene ljubil, kako bi bil pač srečen!“ Dve solzi se utrne v njegovem očesu, potem vzame palico in odide z besedami: „Kar zamore kovač, zamore tudi kmet!“

In ostal je mož-beseda. Tudi on se je od sedaj vzdržal žganja. In zdaj, ko so že sivi nje- govi lasi, pripoveduje še vedno rad, kako je bil ozdravljen žganjske kuge; vedno mora pa poslušati tudi mlada kmetica. In ta ni nobena druga, kakor pobožna, pridna Lizika, katero je vzel kmetov sin za ženo, ko mu je oče izročil celo posestvo. J. T.

Smešničar.

* Hčerka (gledajoč, kako pripenja mati z bu- cikami klobuk). „Kdaj bom dovolj stara, mamica, da bom imela v glavi luknje, ki držé klobuk?“

* On: „To leto, bratranka, si lahko vse želiš za svoj god.“ — Ona: „O kako si ljubezniv!“ — On: — „Kajti kupiti ne bom mogel ničesar!“

Podlistek.

Dobra hčerka.

Pred dvajsetimi leti je živel kovač, kateri je jako rad pil žganje. Imel je edino dvanajstletno hčerkico, prav pobožno deklico. Mnogokrat je mo- lila Lizika h Bogu, naj reši očeta iz tega gorja, in otročja molitev predere oblake. Oče zbolil vsled preobilnega žganja. Čez tri mesece je moral biti v postelji. Dobri otrok je poln skrbi za-nj; ne gane se od postelje, daje mu zdravila in če gre le za nekaj časa proč, povprašuje oče: „Ali Lizike ne bo kmalu?“

Ko oče toliko okreva, da more sedeti v stolu, sloni nekega dne pred hišo in Lizika pred njim. Hčerka zgrabi ljubko očetovo roko in pravi pro- seče: „Oče, kaj ne, če popolnoma zopet okrevate, potem ne bote več pili žganja?“

„In zakaj ne več?“ vpraša oče.

„Oh“, pravi Lizika, „drugače bote zopet bolni in lahko umrjete; kakšne revii bi bile potem z ma- terjo!“ In pri teh besedah bridko zajoče.

Besede in solze ganejo očeta; on reče: „Dete, od sedaj nočem več piti žganja!“ Same hvaležnosti ga deklica poljubi.

Ni bilo dolgo in kovač je bil zopet zdrav, od zjutraj do večera se je razlegal glas njegovega kladiava. Debel, okrogel glaž, kateri je prej romal po pet do šestkrat v gostilno, je ležal globoko dol v kleti in nikdo ni mislil na-nj. Tako je prešlo sedem mesecev in kovač ni pokusil niti kapljice

žganja, čeravno ga je včasih hudo nadlegovala skušnjava. A še hujska skušnjava pride na-nj.

Bogat kmet, kateri je največ pustil pri ko- vaču delati, in je bil strasten žganjar, pride, da bi z njim obračunal. Plačati je moral prav lepo svoto in zato zahteva žganja na mizo. Kovač pride v zadrego in pravi prav prijazno: „Saj veš, da jaz ne pijem več žganja in ga od moje bolezni nisem pil.“

„Dobro“, pravi kmet, „tu imaš denar; pusti ga prinesiti in potem pijeva skupaj!“ Kovač po- tisne denar nazaj in pravi: „Če že hočeš žganja, ga plačam jaz, a pijem ga pa ne.“

„Neumnež“, pravi kmet, „velikokrat sva pila skupaj in tudi danes ga bova. Ako pa hočeš biti svojeglaven, potem sem tudi jaz; pomisli, jaz po- znam pot k drugi kovačnici!“

Zadnje besede napravijo na našega mojstra globok utis; že med boleznijo je zgubil štiri naj- boljše odjemalce. Nekoliko postane, gre v klet in prinese znani glaž. Potem pokliče hčerkico. Li- zika pride, poslušaj očetov ukaz in trepetaje prime za glaž. Do najbližnje gostilne ni bilo daleč, otrok bi moral biti v kratkem nazaj. S težkim srcem pripravi mati med tem mali zajuterk, kmet plača in dá nova naročila.

„Deklica dolgo izostane“, pravi kmet h ko- vaču; „idi in poglej, ali še ne pride!“

Kovač gre, in ko pride pred duri, zagleda otroka stati v kotu hiše in se jokati: „Kaj pa ti je?“ vpraša oče, „si li zgubila denar ali si bolna?“

„Oh ljubi oče“, prosi Lizika, „ne pustite pri- nesti žganja, drugače pijete tudi vi in potem po- stanete zopet bolni!“ „Zaradi tega se toraj jokaš?“

nam v Velikovecu nekoliko znižalo, v Sinčivasi pa nekoliko zrastle v kljub strastni konkurenci. Prihodnje leto se konto Velikovca morebiti še zdatneje zniža, kar zadruzi ni v kvar, ker nam dovažanje iz mesta v skladišče stvar tako podražuje, da se ne zasluži nič več.

Popred bomo pa poskusili zdatneje udeležiti se pri oskrbovanju vojašine, če bo mogoče. Napravili bomo par zborovanj onstran Velikovca; če bodo ljudje hoteli se zavezati za gotove množine blaga, se bo moglo morebiti kaj doseči. Shodi se bodo pravočasno napovedali.

Vojska med Rusi in Japonci.

Četudi se nahajajo Japonci že čez teden dni na otoku Liaotongu, se ni o njih nič drugega čulo, nego da so na nekem mestu razdrli železnico, katero so pa Rusi zopet popravili in spravili po nji celo jeden vlak streljiva v Port Artur. O Japoncih pa se je mislilo, da bodo koj vdrl v Port Artur, ter ga začeli bombardirati tudi s kopnega. Ali to se ni zgodilo, marveč umaknili so se, vsaj tako trde njih poročila, zopet proti Pitsevu, kjer so se prvotno izkricali na imenovani polotok. Šele v soboto prišla je prva vest o japonskih važnejših operacijah na Liaotongu, ki je pa jako sumljiva. Ameriški list „Daily News“ poroča namreč, da so Japonci bombardirali rusko mesto Daljni in da so pripravili k molčanju ruske topove. Vsled tega, pravi omenjeni list, se nahaja mesto Daljni danes že najbrže v japonskih rokah. Angleški listi so že pred par dnevi poročali, da je dal admiral Aleksejev ladjedelnico v Daljnem in druge jednake naprave razstreliti. Teh vesti pa niso potrdila ruska poročila in jih tudi niti omenila niso. Zaradi tega ni pa tudi gotovo, da bi bila resnična. Mesto Daljni je popolnoma novo mesto, katero so začeli Rusi graditi še le pred tremi leti. Rusi nameravali so tam napraviti velikansko luko v trgovinske namene. Osredotočiti so hoteli v tem novem mestu vso rusko trgovino na daljnem vztoku. V to mesto bi se preselila iz Port Artura vsa trgovina in ž njo tudi vsi bančni zavodi. Dosedaj je bilo glavno trgovsko mesto v vzhodni Aziji za Ruse, Vladivostok, večji del leta v ledu in se torej trgovina zaradi tega ne more dovolj vspešno in v vsakem letnem času razvijati in vršiti. Zato hoteli so Rusi z Daljnim Vladivostok nekako nadomestiti, ker morje okoli tega novega mesta nikdar ne zamrzne.

V Port Arturju je sedaj 36.000 mož posadke, trdnjava je preskrbljena z municijo. Pri toliki posadki bo pa kmalu zmanjkalo svežega mesa, ako se ne posreči čim prej dovesti v mesto več klavne živine in klaje.

* * *

Zadnja poročila pravijo, da so zdaj Japonci zadele hude izgube. Japonska mornarica je izgubila dvoje svojih najboljših ladij. Bojna ladija „Hacuse“ je prišla dne 16. t. m. pred Port Arturjem na pomorsko mino in zletela v zrak. Od 740 mož jih je utonilo 420. Isti dan so Japonci izgubili križarko „Jošino“ z 250 možmi.

Admiral Togo poroča o tem: Med 15. t. m. pri Port Arturju vladajočo meglo je zadela križarica „Kasuga“ na križarico „Jošino“, ki se je v par minutah potopila. Rešili smo samo 90 mož. Istega dne je zadela linijska ladija „Hacuse“ na rusko mino ter se potopila. 300 mož posadke smo rešili. „Jošino“ je oklopna križarica, 110 metrov dolga, 14 metrov široka; vsebina znaša 4225 ton, stroji 15.960 konjskih sil in je vozila 22 milj na uro. Zavarovana je bila ob stolpih z oklepom 101 mm. in krovom ob vodni črti 114 mm. močnim. Oborožena je bila s štirimi topovi 15 cm. kal. in osmimi topovi 12 cm. kal. in imela razun teh še 29 lahkih brzostrelnih topičev. Na ladiji je bilo 360 mož. Ako primerjamo poročila admirala Togo, je utonilo z „Jošino“ 270 japonskih mornarjev.

„Hacuse“, ena izmed štirih največjih japonskih oklopnih („Mikasa“, „Asahi“, „Sikišima“, „Hacuse“), bila je mnogo lepša, nego ruski „Petropavlovsk“. Dolžina „Hacuse“ znaša 122 metrov, širjava 23 metrov, in plove 8,2 metrov globoko. Vsečina ima 15.240 ton, moči za 16.160 konj in plove 19 morskih milj na uro (35 kilometrov). Oklep ob pasu znaša 23 centimetrov v stolpu 35,6 centimetrov in krov 101 mm. Oborožene so te ladje s štirimi topovi 30,5 cm. kal. (ki streljajo 380 kilogramov težke krogle), 14 topovi 15 cm. kal. in 32 lahki topiči. Posadka te ladje znaša 740 mož. Primerjajoč poročila admirala Togo pridemo do zaključka, da se je s to ladjo potopilo 440 japonskih mornarjev, torej je skupno število na križarici „Jošino“ in oklopnici „Hacuse“ utonivših japonskih mornarjev 710 (po drugih poročilih 900). Za Japonce je to očitno večja izguba, nego je bila izguba „Petropavlovskega“ za Ruse. Veljala je „Hacuse“ Japonce 20 do 25 milijonov kron.

Tudi na suhem so se morali Japonci pri reki Jalu zopet pomakniti nazaj in trdi se celo, da so

izgubili veliko bitko. Dalje se poroča, da so si Rusi zopet napravili izhod iz luke pri Port Arturju.

Dopisi.

Celovec. (Izlet.) Dne 15. majnika t. l. priredilo je tamburaško društvo „Bisernica“ v zvezi s slovenskim kršč. soc. delavskim društvom iz Celovca in pevskim društvom „Zvezda“ iz Hodiš svoj majnikov izlet na Plešivec pri Kotmarivasi. Dobro izvežban pevski zbor društva „Zvezda“ zapel nam je nebroj prelepih slovenskih pesnij, katere so nam zares segale do srca in kličemo temu društvu: „Le tako neustrašeno naprej!“ Tamburaši pa so razven tamburanja pridejali tudi lepo število pevskih točk. Udeležba je bila od vseh strani povoljna, le pričakovati bi bilo, da bi se domačini bolj zanimali in v večjem številu zbirali pri takih in enakih veselicah, kajti reči se sme, kdor je bil v nedeljo na Plešivcu, mu ni žal in želi si zopet takega ali enakega dneva. Slovenskim društvom na Koroškem pa kličemo: Nobeno nedeljo ne bodite doma, prirejajte kolikor mogoče izlete in veselice skupno z drugimi društvi, da s tem pokažete, da se ne sramujete svojega materinskega jezika, in da domača pesem veliko boljše doni kakor tuja. Toraj na delo, ker le po delu je počitek sladak.

Velikovec. (Razveljavljene občinske volitve.) Po preteku skoraj pet mesecev je deželna vlada zdaj vendar rešila prizive zoper razne občinske volitve. Občinska volitev za občini Velikovec in Tinje je popolnoma, za Galicijo deloma razveljavljena, za prve dve občini se ima za vse tri razrede nova občinska volitev vršiti, za slednjo pa za prvi in drugi razred. Vzrok razveljavljanja je, ker se za volilne listke niso rabile enake tiskovine. Rekursa zoper občinsko volitev v Globasnici in Dobrlivasi še nista rešena. Pozor in na delo rodoljubi!

St. Jurij na Vinogradih. (Huda toča.) Binkoštna sobota 1. 1904. ostane Šentjurčanom in sedmim faranom gotovo dolgo časa v žalostnem spominu. Obiskala nas je namreč toča in sicer tako strašno in grozno, da jo pomni malokdo in malokje! Popoldan okoli do pete ure je bil lep dan, tudi soparice ni bilo, ki navadno naznanja dež ali nevihto. Pa začnejo se od mostiške in šentkrištofske strani kopičiti in valiti oblaki, za njimi temna in rudeča megla, in ko smo videli, da se megle dele nad Petričami, smo se po vsej pravici začeli bati najhujšega. In prihrulo je okoli pol sedme ure zvečer, padati je začela taka toča, najprej debela kot drobna kurja jajca, potem se je usula debela kot orehi in klestila neusmiljeno dobrih deset minut. Naenkrat je postalo vse belo, toča je pokrila nad tri prste polja in travnike daleč na okoli. Po toči se je nudil ljudem grozen prizor. Še bolj žalostno je bilo v nedeljo zjutraj. Na polju si videl hoditi žalostne posestnike, ki so se prijemali za glavo in obupno tarnali: Moj Bog, kje bode letos naš kruh. Rž je drobno posekana v zemljo notri, oves in pšenica sta pomandrana; prav malo upanja je, da si oves in pšenica vsaj nekaj opomoreta. Pod sadnim drevjem, ki je lani tako lepo obrodilo in tudi letos prav dobro obetalo, je ležalo polno od toče posekanih mladik in listja. Drevesne veje so po nekaterih krajih suhe. Žalostno je, da morajo sedaj kmetje rž, ki je bila kaj lepa, pokositi, še žalostneje je, ker nekateri ne vedo in tudi nimajo ničesar, da bi mesto rži kaj nasejali in nasadili. Razume se, da je ljudstvo žalostno in poparjeno; tudi ni čuda, ako na binkoštno nedeljo organist in pevci niso imeli veselja pri sv. maši popevati in smo imeli toraj tiho sv. mašo, pri kateri so farmani molili sv. rožni venec. Bog in Marija, kateri na čast obhajamo dobro obiskovane Šmarnice, potolažita ubogo ljudstvo!

Galicija. (Občinska volitev), ki se je vršila že decembra minulega leta, je od c. kr. dež. vlade rešena tako, da bodeta morala I. in II. razred še enkrat voliti. Vzrok: listki niso bili enaki. — Priziv je vložila takozvana „napredna stranka“. Javno vsojamo se vprašati, kdo pa je vzrok temu, da listki niso bili enaki? Ali znabiti naša „klerikalna“ stranka? Ne! Temveč ista stranka, ki je bila do zadnjega časa na krmilu — Gregor-Kogelnik-Teyrovskyjeva stranka. Volilci! Za danes Vas vprašamo, ali so to ljudje, ki skrbijo za blagor občine? Gregorja še omeniti nečemo, čeravno je pri zadnji volitvi dobil glasove od liberalne „intelligence“, plemenitašev ter častnih občanov, katerih so si svoječasnno izvolili gotovo z namenom, da si ohranijo sedeže občinskih odbornikov v prvem razredu. G. Kogelnik — ta gospod služi pri občini kruh kot tajnik — bi imel pač biti najprej nepristransk posebno še kot učitelj. Čisto na uho pa ravno tega vprašamo, ali ni znabiti on izdal tega, da listki niso bili enaki; kot tajnik občine bi pač imel gledati na to, da bi bilo pravočasno dosti enakih glasovnic na razpolago. Gosp. Teyrovsky pa je bil ravno tisti, ki je z g. Tilom iz Mohlič protest podpisal, a ne zavoljo tega, ker glasovnice niso bile enake, prej ko ne zavoljo tega — ker je

propadel. Nastali bodo tedaj radi nove volitve občini novi stroški, seveda plačali jih bodo gotovo velikodušno imenovani gospodje, da bodo morda s tem trosili volilcem pesek v oči, — ali kaj!? — Volilci, ostanite stanoviti!

Reberca. (Pogreb.) Vsa narava v najlepšem pomladanskem cvetju, ljubko pripeka solnce, — a žalostno pojó zvonovi prijazne naše cerkvice, ko polagamo k zadnjemu počitku preljubljenega nam gosp. komendatorja, Val. Šumaha!... Neštete množice našega ljudstva so prihitele od vseh strani, da izkažejo zadnjo čast prerano umrlemu. Takih množic Reberca še ni videla! Prihiteci so iz Žel. Kaple in vse Belske doline, iz Spodnjega Roža in zlasti iz Podjunske doline. Šmihelska fara je posebno počastila nekdanjega svojega gosp. župnika. Duhovnikov se je zbralo 37. Sprevod je vodil mil. gosp. prošt L. Vavtžar, nagrobni govor je imel tajnik Rozman, ki nam je slikal življenje, delovanje in neminljive zasluge pokojnika. Krasno so zapeli kapelski pevci pod vodstvom g. F. Haderlapa, in „Gorotan“ pod vodstvom gosp. Štangla po dva zbora pred komendo in na pokopališču. — V svoji oporoki je pokojnik med drugim volil za „Narodno šolo“ 300 kron, v isti namen so darovali zbrani duhovniki 41 kron 30 vin. — Le težko smo se ločili od groba Šumahovega. Njegov spomin nam ostane neizbrisljiv! N. v m. p.!

Šmihel nad Pliberkom. (Naša posojilnica) je imela v minulem XV. upravnem letu vkup 249.352 K denarnega prometa. Pristopilo je 25 zadružnikov z 25 deleži, izstopilo je 16 zadružnikov z 16 deleži, ostalo je 587 zadružnikov z 602 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 71, uničilo 42; obstoji 480 knjižic za 311.620 K 13 vin., in iznaša povprečna vloga 649 K 20 vin. Posodilo se je na novo 33 zadružnikom, 29 zadružnikov je posojila popolnoma vrnilo; dolžnikov je 508, ki dolgujejo skupaj 317.141 K 12 vin., ali povprek 624 K 30 vinarjev. Čistega dobička je bilo leta 1903. 2210 kron 58 vin., ki se razdeli po sklepu občnega zbora tako-le: Za zvon pri sv. Katarini 12 K, cerkvi v Rinkolah 30 K, cerkvi v Dvoru 20 K, cerkvi Šent-Juriju 25 K, ljudski šoli v Šmihelu 50 K, velikovski šoli 30 K, pevskemu in tamburaškemu društvu Gorotan 23 K 58 vin., požarni brambi v Globasnici 95 K, podružnici sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico 25 K., vkup 310 K 58 vin. Ostanek se pridene rezervni zakladi, ki je narastla na 20.230 K 03 vin. Posojilnica je član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, ki je izvršila zadnjo revizijo dne 8. aprila 1903.

Borovlje. Ko so se kranjski romarji v soboto 14. t. m. prepevajoč pobožne pesmi pomikali skozi Borovlje, je ta pobožnost napredna ušesa nekega tukajšnjega možakarja tako razkačila, da se je izrazil: „Ti h... bi se tudi lahko drli v kaki goši, ne pa po Borovljah“. Že vidimo, drugo leto ne bo šlo drugače, kakor da Kranjci prosijo dotičnega dovoljenja za tako petje, sicer bi jih znal še s svojim debelim trebuhom ovirati, da skoz Borovlje ne bi mogli. Je pač „gospod“, zato pa ga jezi kaj takega.

St. Jakob v Rožu. (Naša župna cerkev) je dobila nov kinč: novo sliko na steno. Motiv slike so besede Zveličarjeve: „Pustite otročiče in ne branite jim k meni priti, ker njihovo je nebeško kraljestvo.“ — G. Peter Markovič se je izkazal mojstra: „Podoba je tako lepa, govorijo ljudje, da ne more lepša biti.“ Jezus sedi ob studencu, iz katerega pije čeda ovc; Jezusu na krilu sedi majhen otrok, drugemu poklada Jezus roko na glavo in ga blagoslavlja; tretji se vzpenja ob njegovi strani, kakor da bi mu hotel zlesti na krilo. Spredej stoji več mater s svojimi otroki, v ozadju je nekaj apostolov, izmed katerih eden tišči poleg stoječo ženo proč od Jezusa. Lepa podoba, ki g. Markoviča res hvali in priporoča.

Novičar.

Na Koroškem.

Odlikovanje. Papež Pij X. je imenoval č. g. Valentina Podgoreca, vikarja v kn. šk. „Marijanišču“, za svojega častnega komornika. Prezaslužnemu g. rojaku, marljivemu sotrudniku našega lista, najiskreneje častitamo! Na mnogaja leta! — Isto odlikovanje je sprejel tudi g. deželni poslanec in ravnatelj G. Weiss v Celovcu.

Duhovske zadeve. Razpisane so župnije: St. Kandolf do 20. jun.; Perava pri Beljaku do 22. jun.; Gozdanje do 23. junija; komenda Reberca do 25. junija. — G. župnik Aleš Jelen na Ojstri si je dne 8. t. m. na poti iz St. Lovrenca dvakrat nogo zlomil. — Župnijo Reberca oskrbuje č. duhovščina v Železni Kapli.

Višarskim romarjem. „Svoji k svojim“ se dandanašnji pogostokrat sliši, in to je popolnoma opravičeno. V prvi vrsti vsakdo podpira svojega brata in prijatelja. Tudi na sv. Višarjih bi se mo-

ralo to geslo vpoštevati. Trгоvec, ki ima tam gori največjo trgovino, je naš najhujši nasprotnik. On je nemškutar in liberalce prve vrste; to pokaže posebno pri volitvah. Ali ni to grda nevaležnost, da človek, ki živi skoro izključno od Slovencev in po leti od vernih romarjev, nosi v Žabnicah nemškutarski zvonec? Nikakor ne sega naša ljubezen tako daleč, da bi mi polnili žepe ljudem, kateri potem pri vsaki priliki porabijo naš denar v to, da rujejo zoper nas. Nočemo nikakor hudega žetati tudi ne sovražniku; toda rečemo le toliko, da nam je brat in prijatelj bližnji kakor pa sovražnik.

Šolstvo. Na vseh srednjih šolah koroških so se minuli teden vršili pismeni zrelostni izpiti (matura). — V pokoj gresta ravnatelj Opel in profesor Kemp od celovške realke. — Za nadučitelja v Pontablu je imenovan učitelj Fr. Krasnig iz Waldensteina. Prestavljena sta učitelja R. Niederl iz Lipe nad Saksenburgom v Vrbo, in Fr. Kreiner iz Vrbe v Lipo. — Na šoli v Kotmarivasi so ustanovili tretje učiteljsko mesto.

Nova nemščina. V „Kärnt. Wochenblatt“-u se neki turisti posmehujejo sledečemu napisu:

ort Saft oberubinkel

orts. gemainde. Zell.

BeziRksgericht Ferlach

BeziRshauptmannschaft Klagenfurt.

Me Spiegel 953.

Mogočni gospod Palla, tu vidite vspehe svojih ponemčevalnic, katere tako radi hvalite. Torej zato imamo na Koroškem ponemčevalnice, da se nam vaši privrženci potem posmehujejo! Ne vemo, kaj bi bolje pomilovali, ali nemško hudobijo ali njihovo kratkovidnost. Takemu počenjanju nasprotnikov kličemo le pomilovalni: „Fej vas bodi!“ Slovencem naj bo tako podlo ravnanje nasprotnikov krepki opomin, da vsi kakor en mož zahtevamo take šole, ki nam bodo donasale koristi ne pa posmehovanja. Šole, ne pa ponemčevalnice hočemo imeti!

Nemški „Schulverein“ je na Koroškem izdal v šolske namene v preteklem letu 11.741 K 33 vin.; za božičnice je potrošil 325 K. Nadalje je obljubil in deloma že izplačal podpore za zidanje šol v „St. G. V.“, „St. M.“ in „F.“ 10.500 K, za otroška vrta v „F.“ in „B.“ 1500 K, za opoldanje kuhinjo v „U.“ 400 K, skupaj 13.800 K. Krajev, kjer so delili podpore, ne imenujejo s popolnim imenom. Vse delajo le pod „klobukom“. Če je vaše delo dobro, in če so sredstva poštena, potem na dan s popolnimi imeni! Poštena reč se pač ne sramuje dneva. Toda sami priznavate, da delite podpore v mešanih krajih, da lovite razne „slovenske“ kaline. Slovenci delimo podpore le v svojih krajih, Nemci pa imajo po nemških krajih menda samo bogatine, da ti ne potrebujejo podpor, — ali kaj!?

Rožna dolina. Občina Rožek si je kupila hišo S. Kopicja v Rožeku za občinsko hišo. Cena 11.000 K. — Orožniško postajo bodo napravili v Podgorjanju in v Vrstavesi pri Žihpoljah. — Lov občine Šmarjeta v Rožu se bo na dražbi oddajal dné 5. junija. Izklicna cena 400 K. — V gozdu pri Malenici je padajoče drevo ubilo 68 letnega delavca J. Zdravje iz Bovca.

Po slovenskih deželah.

„Slovensko planinsko društvo“ ima sedaj 1798 članov. Osrednje društvo je imelo lani 23.789 kron 87 vin. dohodkov in 23.932 K 16 vin. izdatkov. Društveno premoženje znaša 15.309 K 13 vinarjev. Osrednje društvo s podružnicami vred je imelo 56.165 K 22 vin. dohodkov in 50.849 K 82 vin. izdatkov. Čisto premoženje, všteti vrednost koč, znaša 52.525 K.

„Slovenska Matica“ vabi na XL. redni občni zbor v sredo dné 8. rožnika 1904. l. ob 6. uri popol. v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. — Vrsta razprav: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo za dōbo od 1. rožnika lani do 31. velikega travna letos. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1903. 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9. lit. a) dr. pravil). 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za l. 1904. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora. Po § 12. društvenih pravil izstopijo letos iz odbora gg.: Bartel Ant., Dimnik Jakob, dr. Glaser Karol, dr. Janežič Iv., Majeiger Iv., dr. Opeka Mih., Pletersnik Maks, dr. Sket Jakob, Vilhar Ivan in Zupančič Vilibald. Vsaj 20 odbornikov mora praviloma bivati v Ljubljani, izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se všteta tudi zakonito podpisani volilni listki nenavzočnih društvenikov. 7. Posamezni navsveti in predlogi.

Železniški predor pri Bohinjski Bistrici bo koncem tekočega meseca predrt. Predor je dolg 6 kilometrov 300 metrov. Zanimivo je, da je vsled velike množine vode to tretji predor, kar jih pozna doslej tehnika. Ko je kopnel sneg, je v eni uri prišlo iz predora 2.800.000 litrov vode. Vode je vedno to-

liko, da bi zadoščala za električno razsvetljavo. Prišli so tudi na zemeljsko plast, ki razleti na zraku sama od sebe. Do februarja prihodnjega leta bo predor popolnoma gotov. Dnó 31. maja se bode vršila predorska slavnost v Bohinju, kateri bode v cesarjevem imenu prisostvoval nadvojvoda. Okoli 9. ure bo sveta maša pred predorom; nato pojde poseben vlak nad 2 kilometra v predor od stene, ki še loči kranjsko od goriške strani. Vpričo gostov razstrelé steno, gramoz hitro odstranijo, za silo položé šine in vlak pojde še kilometer dalje, od goriške strani prižvižga nasproti drug vlak, ki popelje goste iz predora na Goriško, kjer bodo nagovori in pozdravi. — Tudi pri karavanskem predoru delo hitro napreduje in upajo, da bode prebit že do jeseni.

Velik požar na Notranjskem. Dnó 16. maja, ob 1/12. uri dopoldne, je pričelo goret v največji vasi hrenoviške fare v Šmihelu. V hipu je bila cela vas v ognju. Zgorelo je 70 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Zgorela je tudi cerkev podružnica. Beda je velikanska.

Lepota slovensčine. Učeni jezikoslovec p. Škrabec piše v zadnjem „Cvetju“: „Bog nam je dal lep jezik, ki je po svojem miloglasju zmožen biti med prvimi na svetu. Ljubimo ga torej, učimo se ga pridno, gladimo in likajmo ga z vso skrbjo; nič nam v njem ne bode malenkostno, nič preziranj vredno“.

Književnost. Nov zgodovinski list. Zgodovinsko društvo v Mariboru je začelo izdajati svoje glasilo, ki se imenuje: „Časopis za zgodovino in narodopisje.“ Prva številka, obsegajoča 1. in 2. snopič, ima to-le zanimivo vsebino: I. Predgovor, II. Razne razprave. III. Mala izvestja. IV. del lista obsega književna poročila. Že vsebina lista kaže, da bo list jako zanimiv. List je v prvi vrsti namenjen za zgodovino štajerskih Slovencev, pa tudi na koroške in prekmurske Slovence se bo oziralo. Torej strokovnjaki, ki se pečate z zgodovino ali narodopisjem koroških Slovencev, pošljite uredništvu kaj prispevkov, inteligenca pa ga naj z naročevanjem podpira. Redni ud zgodovinskega društva postane tisti, ki plača enkrat za vselej 5 K. Ob enem dobiva list zastoj. Naročnina za neude stane 6 kron.

Volitev v celjski okrajni zastop. Dnó 13. t. m. se je vršila v Celju iz skupin veleposestva volitev v celjski okrajni zastop, pri kateri so zmagali Slovenci z jednim glasom večine. Imeli so 29, Nemci 28 glasov. Vsled te zmage je nastalo med Slovenci veliko veselje, med Nemci pa huda poparjenost in po svojih listih grozno kričé, češ, da se jim godé krivice. Sevé, kjer ne morejo gospodovati, pa vsaj kričé. Tudi v kmetski skupini so zmagali Slovenci, tako da ostane okrajni zastop v slovenskih rokah. Slovenci imajo 22, Nemci 18 glasov.

Križem sveta.

Delegacija. V soboto, dnó 14. t. m. je predložila skupna vlada avstrijski in ogrski delegaciji skupni državni proračun za l. 1905. Vlada zahteva velikanske svote in sicer ravno sedaj, ko vse ječi pod grozno slabimi gospodarskimi odnošaji. Posebno naši kmetje že tako skoro obnemagujejo pod velikimi davki in vlada zahteva vedno večje žrtve. — Tukaj navedemo podrobnosti skupnega državnega proračuna. Skupni redni troški znašajo 377.114.997 K, in sicer za vnanje ministrstvo 12.159.536 K, za armado 308.996.175 K, za mornarico 51.271.410 K, za skupno finančno ministerstvo 4.687.876 kron. Redno pokritje znaša 7.967.114 K, carinski dohodki 114.716.729 K, torej ostane nepokrite redne potrebsčine 254.431.154 K. Po sedanji kvoti 66:6:34:4 mora torej Avstrija pokriti svoto 166.906.837 K, Ogrska pa le 87.524.317 K. Dalje znaša čista potrebsčina za Bosno in Hercegovino 7.583.000 K; od te svote pripada na Avstrijo 4.974.448 K, na Ogrsko pa 2.608.552 K. Dalje se zahteva še za tekoče leto 116.000 K za poprave palač avstro-ogrskih poslanikov v Parizu, Londonu in Rimu, ter za avstro-ogrškega civilnega agenta in njegovo osobje v Makedoniji 112.000 K. Ako pristajemo še gori označene izredne kredite za armado v znesku 88 mil. in za mornarico v znesku 75.176.000 K, znaša vsa skupna državna potrebsčina 548.181.997 K. Ker za tekoče leto dovoljena potrebsčina znaša 426.304.926 K, torej se samo za l. 1905. pomnoži za 121.877.071 K. Ako odštejemo carinske dohodke — in sicer za Avstrijo proračunano na 105.993.000 K, to je 86:3% in za Ogrsko le 15.881.050 K ali 12:9%, za Bosno in Hercegovino pa 871.250 kron — znaša vsa potrebsčina za Avstrijo 279.074.309 kron, za Ogrsko 146.343.845 K. — Ostali izredni stroški se bodo razdelili na poznejša leta in znašajo po vladnem načrtu 286 milijonov, ki pa bodo gotovo presegle 300 mil. samo za nove topove, puške in ladje. — Delegati so osupnjeni nad zahtevami vojnega ministra. Čehi so takoj sklenili glasovati proti in napovedujejo hud boj vladi. Velike zahteve vojnega ministra pobijajo vsa zanikanja o mobilizaciji. Presenečenje med delegati nad velikimi zahtevami voj-

nega ministra je tem večje, ker so merodajni krogi še nedavno trdili, da bodo izvanredne potrebsčine za armado in vojno mornarico nizke. Delegati trde, da so zahtevane svote tako visoke, kakor da bi stali pred vojsko. Značilno za razmere v naši državi je, da za dela na socijalnem polju ni nikdar denarja, za topove se pa vedno zahtevajo nove žrtve. Kakor je že lani delegat Slovencev dr. Šušteršič v delegaciji izjavil, da predno prihaja vojna uprava s svojimi novimi zahtevami, mora ljudstvu v Avstriji dati splošno in enako volilno pravico. Tudi letos bo glasoval proti, ko vlada zahteva toliko milijonov za oboroževanje, slovanskim narodom pa noče dati niti potrebnih šol in hoče, da bi samo za vojaštvo izkrmavali. Torej imajo edino češki in slovenski delegati srce za kmeta, da glasujejo proti tem velikanskim zahtevam vlade. Nemci bodo pa zopet klečeplazili za vlado ter ji vse obljubili, samo če bo izjavila, da ne da zatiranim Slovanom niti trohice njihovih pravic. — Kakor je običaj vsako leto, se predstavljajo delegatje cesarju, ki navadno vsakega delegata nagovori. Letos se cesar v pogovoru z delegati z nobeno besedico ni hotel dotakniti notranjega političnega položaja. Ko je češki delegat Pacák dotaknil se notranjega političnega položaja, dejal je cesar: „Jaz o tem ne bom govoril besedice. Vse pride v časopise.“ Slovenskemu delegatu dr. Šušteršiču je cesar dejal, da ga veseli videti zopet v delegaciji.

Srbija in Bolgarija. Dnó 14. t. m. je bil v Nišu sestanek med srbskim kraljem Petrom in bolgarskim knezom Ferdinandom. Vlada sta imela dolgo posvetovanje, nato pa se je srbski kralj razgovarjal z bolgarskima ministroma, knez Ferdinand pa s srbskimi ministri. Vlada sta baje podpisala poseben dogovor in vojno pogodbo med obema državama.

Nemški „Schulverein“ je zboroval ob Binkošti v Marijinih varih na Češkem. Šulferajn je vzdrževal lani 16 šol z 29 razredi, 34 otročjih vrtcev z 38 oddelki. Nadalje je podpiral z denarjem 57 šol in 71 otročjih vrtcev. Šolskih stavb imel je 57. Dohodkov je imel 427.519 K. Izdatkov je leta 1903 imel 339.121 K, prejšnje leto pa 324.635 kron. Društveno premoženje je znašalo 31. dec. leta 1903. 1.094.534 K proti 1.096.499 K prejšnjega leta.

† Dr. Šandor pl. Bresztyenszky. V ponedeljek dnó 9. t. m. po noči je umrl na svojem posestvu v Veliki Gorici na Hrvaškem vodja narodnih zastopnikov v hrvaškem saboru, dr. Šandor plem. Bresztyenszky. Ta vest ni prišla iznenadoma. Pokojnik je bolehal že dolgo časa za srčno hibo ter je bilo pričakovati smrti od dne do dne. Vzlic temu je zadela ta vest bridko vsakega Hrvata in tudi Slovana, ker je z dr. Bresztyenszkyjem legel v grob častit boritelj svojega naroda, iskren Hrvat, dober Slovan in veren kristjan. N. v m. p.!

Izvrsten okus kave dosežete s primešanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorec dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljani mesečnik.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Vabilo.

Izobraževalno društvo za Rožek in okolico napravi prihodnjo nedeljo dnó 29. t. m. po blagoslovu, shod v gostilni pri Košatu v Rožeku. Na vsopredju je govor g. dež. poslanca Fr. Grafenauerja, igra „Župan“ ter tamburanje. — Slovenci, prihitite na naš shod v prav obilnem številu!

Odbor.

Listnica uredništva.

G. Obetan v Ljubljani. Naznanjamo Vam, da Vašega „popravka“ nikakor nismo dolžni objaviti, ker ni postavno sestavljen. Sicer pa, predno nam očitate take reči, kakor v pristavku „popravka“, pretresite poprej sebi vest!

Loterijske številke od 21. maja 1904.

Gradec 37 13 3 69 88

Dunaj 9 2 36 27 82

NAZNANILA.

Na prodaj je

male, p. d. Foltachevo posestvo v Podgorji (pri Št. Jakobu v Rožu). Svetá je 3 johe (posetve 4 birnje) s pašno pravico. Hiša stoji blizu kolodvora v Podgorji. — Več pove Janez Rasinger, p. d. Čošl na Hodnini, pošta Št. Jakob v Rožu.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Oklic.

A. 51/4
5

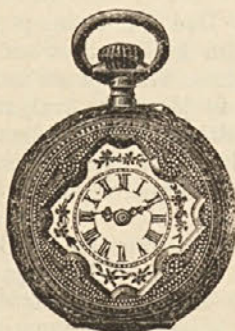
V zapuščini po na Reberci zamrlem g. župniku in komendatorju Valentinu Šumahu se bode v ponedeljek in torek dné 6. in 7. junija 1904 dopoldne ob 8. uri na Reberci vršila prostovaljna razprodaja k zapuščini spadajočih premičnin. Prodalo se bode namreč: 7 krav, 5 telic, 8 juncev, 2 konja, 19 svinj, več vozov, poljedelsko in drugo gospodarsko orodje, setev, hišna oprava, obleka, perilo in druge različne reči.

Prvi dan se bode prodajala živina in gospodarsko orodje, drugi dan pa hišna oprava, obleka in perilo.

Ako ne bode mogoče, vse v dveh dneh prodati, se bode prodaja tretji dan nadaljevala.

To se daje kupovalcem, ki želijo kaj kupiti, s tem na znanje, da se bodejo reči le proti plačilu v gotovini oddale.

C. kr. okrajna sodnija v Železni Kapli,
dné 21. maja 1904.

Naznanjam uljudno, da je ravnokar izšel moj novi veliki cenik, ki obsega čez 600 podob, in katerega razpošiljam zastonj in poštine prosto. Ker razpošiljam svoje blago po celem svetu, je to dokaz, da je isto res fino, da so cene nizke in postrežba poštena. Naj se zatorej vsak zanesljivo obrne do moje trdke.

Z velespoštovanjem

H. Suttner,

urar in zalagatelj c. kr. avstrijskih uradnikov v Kranju (Krainburg).

Močen učenec, obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom,

Pavel Aichwalder,

Celovec, Ljubljanska cesta št. 1.

Priporočam p. n. občinstvu razno špecerijsko blago itd.

Spoštovanjem

Pavel Aichwalder.

Za birmo!

Cenene, samo dobre

ure,

blago iz zlata in srebra,
s triletnim pismenim jamstvom,
prodaja najbolj znana tovarniška zaloga ur

Ivan Živný,

Dunaj, Mariahilfergürtel 37.

Zahtevajte bogato ilustrovane cenike zastonj in franko.

Slovenci! Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Na prodaj je

zidana hiša,

ki ima 10 oralov setve in travnika in 12 oralov lepo zaraščenega gozda. Cena 3800 kron (ali 1900 goldinarjev). Izplačila se zahteva le 1400 kron. Več pove Jakob Lipič p. d. Sršenec v Šent-Petru pri Velikovecu, pošta Velikovec.

Na prodaj je

p. d. Tišlerjeva kajža v Ledenicah nad Rožekom, z njivami, travniki in gozdom ter dobro vodo. Leži blizu nove železne ceste in kolodvora. Bi se dala prezidati tudi v vilo, ker je na lepem kraju. Več pove posestnik Tomaž Derzola v Ledenicah, pošta Ledenice.

Stanje hranilnih vlog:
18 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 550.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

po 4%

ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vlož. nih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po $4\frac{1}{2}\%$ do 5% .

Zdravje je največje bogastvo! Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošila naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — **Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:**

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Dobiva se povsod!**

Varstvena znamka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.